

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 540087

ETAP: Semestr zimowy

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Karolina Krzysztofik

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Język wykładowy: Język polski

Kierunek studiów:

Lokalizacja w planach rocznych: Rok - Semestr

Punkty ECTS:

Forma zaliczenia: Nie sklasyfikowany

Cele przedmiotu:

C1. Kształtowanie umiejętności formułowania profesjonalnej diagnozy psychospołecznego funkcjonowania osoby z różnym rodzajem niepełnosprawności (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną) i jej środowiska.

Wymagania wstępne:

W1. Znajomość zagadnień oraz zaliczenie z przedmiotu: Psychologia rehabilitacji: zróżnicowanie funkcjonowania osób niepełnosprawnych (wykład oraz ćwiczenia).

W2. Znajomość zagadnień oraz zaliczenie z wykładu: Metody pracy w rehabilitacji kompleksowej.

W3. Znajomość zagadnień oraz zaliczenie z ćwiczeń: Warsztat psychologa w pracy z uczniem niepełnosprawnym.

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

- Student objaśnia postępowanie diagnostyczne przeprowadzane w celu opisanie sytuacji psychospołecznej osoby z niepełnosprawnością, jej mocnych i słabych stron funkcjonowania oraz sformułowania adekwatnego programu wsparcia rehabilitacyjnego. K_W14

- Student identyfikuje i objaśnia rolę psychologa w procesie rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością. K_W13

UMIĘJĘTNOŚCI

- student potrafi przeprowadzić profesjonalny wywiad diagnostyczny z osobą z niepełnosprawnością K_U05

- student formułuje diagnozę psychospołecznego funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością, w tym również z niepełnosprawnością K_U08

- student analizuje i wyjaśnia uwarunkowania poszczególnych trudności doświadczanych przez osoby z niepełnosprawnością. K_U06

- Student formułuje cele i sposoby rehabilitacji osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, uwzględniające całościowe funkcjonowanie osoby, jej mocne i słabsze strony. K_U07

- Student planuje działania psychologa w ogólnym przebiegu procesu rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością. K_U07

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY)

Student jest zorientowany na szczególnie indywidualne podejście w kontakcie z osobą z niepełnosprawnością. K_K06

- Postrzega relacje między współwystępującymi rodzajami niepełnosprawności u osoby oraz rolę tych wzajemnych związków w potrzebie wysoce specjalistycznego podejścia do wsparcia osoby w środowisku. K_K04

- Student integruje wiedzę z różnych działów psychologii rehabilitacji i innych gałęzi psychologii w poszukiwaniu właściwego odniesienia do osób z niepełnosprawnością. K_K05

Metody dydaktyczne:

Podczas zajęć wykorzystywane są m. in. następujące metody: wykład konwersatoryjny, warsztat, dyskusja, analiza przypadków, ćwiczenie symulacyjne, praca indywidualna, praca z tekstem.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Ocena niedostateczna

(W) - student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu niepełnosprawności

(U) - Student nie potrafi przygotować „Diagnozy i programu rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością sprzężoną”

(K) - Student nie wykazuje zrozumienia specyfiki sytuacji osób z niepełnosprawnością sprzężoną

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane zagadnienia z zakresu niepełnosprawności sprzężonej

(U) - Student potrafi zrealizować niektóre elementy „Diagnozy i programu rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością sprzężoną”

(K) - Student wykazuje właściwą postawę wobec osób z niepełnosprawnością sprzężoną ale nie potrafi integrować i propagować wiedzy o

niepełnosprawności sprzężonej w szerszym gronie odbiorców

Ocena dobra

(W) - Student zna większość zagadnień z zakresu niepełnosprawności sprzężonej

(U) - Student potrafi napisać „Diagnozę i program rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością sprzężoną”

(K) - Student wykazuje właściwą postawę wobec osób z niepełnosprawnością sprzężoną i integruje wiedzę na jej temat, ale nie potrafi propagować wiedzy o niepełnosprawności sprzężonej w szerszym gronie odbiorców

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna wszystkie wymagane zagadnienia z zakresu niepełnosprawności sprzężonej

(U) - Student potrafi przygotować profesjonalną „Diagnozę i program rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością sprzężoną”

(K) - Student wykazuje właściwą postawę wobec osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz potrafi komunikować się i propagować wiedzę o niepełnosprawności sprzężonej w szerszym gronie odbiorców

Treści programowe przedmiotu:

- Wprowadzenie do pracy zaliczeniowej: jak pisać diagnozę i program rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością (etapy realizacji pracy, struktura pracy zaliczeniowej)
- Symulacja sytuacji osoby z równoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu
- Realizacja diagnozy osoby z niepełnosprawnością – etap I
- Spotkanie z osobą głuchoniewidomą
- Realizacja diagnozy osoby z niepełnosprawnością – etap II
- Psychologiczna sytuacja rodzin osób z ASD
- Spotkanie z rodzicem osoby z ASD
- Zaburzenia psychiczne u osób z Zespołem Aspergera – diagnoza różnicowa
- Komunikacja z osobami w stanie minimalnej świadomości
- Charakterystyka funkcjonowania osób z Zespołem Downa i z zaburzeniami somatycznymi
- Charakterystyka funkcjonowania osób z wybranymi rzadkimi zespołami genetycznymi
- Wsparcie rodziców i rodzin osób z niepełnosprawnością
- Prezentacja indywidualnych diagnoz i programów rehabilitacji wypracowanych na ćwiczeniach oraz omawianie mocnych i słabych stron przygotowanych prac zaliczeniowych

Literatura:

Literatura podstawowa

Frohlich A. (1998). Stymulacja od podstaw. Warszawa: WSiP SA.

Książek M. (2003). Dziecko głuchoniewidome od urodzenia. Warszawa: TPG.

Pisula E. (2010). Autyzm, przyczyny, symptomy, terapia. Gdańsk: Harmonia.

Rębiałkowska-Stankiewicz M. (2014). Czy jest życie w śpiączce? Problemy dotyczące rehabilitacji osób w "stanie wegetatywnym". W: W.

Otrębski, G. Wiącek, Przepis na rehabilitację. Metodologie oraz metody w badaniach i transdyscyplinarnej praktyce rehabilitacyjnej. (337-346). Lublin: TN KUL.

Kielin J. (2002). Jak pracować z rodzicami dziecka upośledzonego. Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca

Cytowska B., Winczura B., Stawarski A. (2008) (red.). Dzieci chore, niepełnosprawne i z utrudnieniami w rozwoju. Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.

Pisula E. (2005). Wczesne wykrywanie autyzmu i efekty wczesnej terapii. W: J. J. Błeszyński (red.), Terapie wspomagające rozwój dziecka z autyzmem (s. 21-31). Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Wiącek G. (2010). Problemy definiowania niepełnosprawności sprzężonej. W: A. I. Brzezińska, R. Kaczan, K. Smoczyńska (red.), Sytuacja i możliwości pomocy dla osób z rzadkimi i sprzężonymi ograniczeniami sprawności (s. 71-88). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Zaorska M. (2008) (red.). Komunikacja alternatywna osób głuchoniewidomych. Toruń: "Akapit".

Żyta A. (2011). Życie z Zespołem Downa. Kraków: Impuls.

Kaczan T., Śmigiel R. (2012). (Red.). Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju u dzieci z chorobami genetycznymi. Kraków: Impuls.

Attwood T. (2012). Zespół Aspergera. Kompletny przewodnik. Gdańsk: Harmonia.